

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 353/04-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ioana Kornelija Komanického, bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. V. P., Advokátska kancelária, B., pre namietané porušenie základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Svidník sp. zn. 2 E 219/02 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 CoE 16/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ioana Kornelija Komanického o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. novembra 2004 doručená sťažnosť Ioana Kornelija Komanického, bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. V. P., Advokátska kancelária, B., pre namietané porušenie základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Svidník (ďalej len

„okresný súd“) sp. zn. 2 E 219/02 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 CoE 16/04.

Sťažovateľ uviedol, že okresný súd svojím rozhodnutím č. k. D 240/93-72 zo 7. februára 2001 rozhodol o dedičstve po jeho nebohej matke M. K. Dožadoval sa zápisu dedičstva, čo však Správa katastra Svidník (ďalej len „správa katastra“) odmietla, preto sa návrhom obrátil na okresný súd, aby tento nariadil vykonať vo vykonávacom konaní príslušný zápis. Okresný súd jeho návrh prerokoval a konanie zastavil uznesením sp. zn. 2 E 219/02 z 24. mája 2004. Na základe jeho odvolania krajský súd uznesením sp. zn. 3 CoE 16/04 z 3. augusta 2004 prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Sťažovateľ je toho názoru, že oba súdy tým, že neprinútili správu katastra vo veci konať a rozhodnúť o jeho vlastníctve, porušili jeho základné práva zaručené čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru, nezabezpečili mu súdnu ochranu a neumožnili mu ani riadne nakladať s jeho majetkom.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol, že:

Základné ľudské práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 2 E 219/02 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 CoE 16/04 porušené boli.

Zrušuje uznesenie okresného súdu sp. zn. 2 E 219/02 z 24. mája 2004 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 CoE 16/04 z 3. augusta 2004.

Prikazuje uvedeným súdom, aby nanovo vo veci konali a rozhodli a prikázali správe katastra, že je povinná uskutočniť zápis do katastra nehnuteľností.

Priznáva sťažovateľovi finančnú satisfakciu v podobe finančnej náhrady za nemajetkovú ujmu, a to 200 000 Sk za porušenie ústavy a 150 000 Sk za porušenie dohovoru.

Ukladá uvedeným súdom uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa na účet jeho právneho zástupcu.

Senát ústavného súdu uznesením č. k. III. ÚS 353/04-8 z 24. novembra 2004 rozhodol tak, že nevyhovel žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu.

II.

Z obsahu predloženého spisu okresného súdu sp. zn. 2 E 219/02 vyplýva nasledovný stav konania:

Okresný súd uznesením sp. zn. 2 E 219/02 z 24. mája 2004 vo veci návrhu sťažovateľa proti správe katastra na výkon rozhodnutia zápisu do katastra súdneho rozhodnutia rozhodol tak, že konanie o návrhu na výkon rozhodnutia zastavil. Po právoplatnosti tohto uznesenia vec postúpil správe katastra ako vecne príslušnej na ďalšie konanie.

Okresný súd uviedol, že sťažovateľ podal návrh na výkon rozhodnutia s tým, aby okresný súd uložil žalovanému zapísať vklad do katastra nehnuteľností. Okresný súd ďalej okrem iného uviedol, že podľa ustanovenia § 18 písm. a) a b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov katastrálny úrad rozhoduje v katastrálnom konaní a zapisuje práva k nehnuteľnostiam. Katastrálny úrad vykonáva svoju činnosť v katastrálnom konaní, ktoré je administratívnym procesom, v ktorom katastrálny úrad vystupuje ako správny orgán voči účastníkom konania. Účastníkmi sú tie subjekty, ktorým zákon toto oprávnenie dáva a o ktorých právach a povinnostiach z hľadiska evidencie nehnuteľností sa bude rozhodovať. V správnom konaní záujmy účastníkov sú chránené inými spôsobmi, a to predpismi všeobecného správneho konania. Súdny nemá právomoc vykonávať zápis vlastníckych vzťahov.

Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd svojím uznesením č. k. 3 CoE 16/04-25 z 3. augusta 2004 potvrdil uznesenie okresného súdu. Krajský súd zdôraznil, že súdy nemajú právomoc vykonávať zápis vlastníckych práv v katastri nehnuteľností, návrh oprávneného na zapísanie práv vkladu do katastra nehnuteľností (k pozemkom) nie je návrhom na občianskoprávne konanie a súdy nemôžu o ňom rozhodovať.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 20 ods. 3 ústavy vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru pri rozhodovaní o občianskoprávných nárokoch a záväzkoch alebo o trestnom obvinení je každá dotknutá osoba oprávnená na spravodlivé a verejné prerokovanie svojej veci uskutočnené v primeranej lehote nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namietal porušenie svojich práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že okresný súd a krajský súd svojimi rozhodnutiami mu mali zabrániť v užívaní zdedeného majetku, ako aj odmietnuť prístup k spravodlivosti.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného

hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Po oboznámení sa s obsahom oboch namietaných uznesení, ako aj s celým spisom okresného súdu sp. zn. 2 E 219/2002 ústavný súd dospel k záveru, že oba sudy aplikovali príslušné právne predpisy (katastrálny zákon) spôsobom zlučiteľným s ústavou a medzinárodnou zmluvou. Obe uznesenia boli náležite odôvodnené a oba sudy uviedli aj skutkové zistenia, o ktoré opreli svoje rozhodnutia.

S ohľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že z predloženej sťažnosti ani z k nej pripojených uznesení okresného súdu a krajského súdu nevyplýva nič, čo by svedčilo o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyvođených oboma súdmi, a teda aj porušení sťažovateľom označených základných práv.

Nad rámec oboch rozhodnutí všeobecných súdov je potrebné podotknúť, že sťažovateľ má aj iný dostupný prostriedok v prípade ak by namietal nečinnosť správneho orgánu, a to žalobou namietajúcou nečinnosť tohto orgánu podľa Občianskeho súdneho poriadku.

Pretože ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci oboch súdov v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľom označenými právami podľa ústavy, sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2005